

Politikai és lelki szabadság

Zsoltár 96

¹Énekeljétek új éneket az ÚRnak, énekelj az ÚRnak, te egész föld! ²Énekeljétek az ÚRnak, áldjátok nevét, hirdessétek szabadítását minden nap! ³Beszélgétek el dicsőségét a nemzeteknek, csodáit minden népnek! ⁴Mert nagy az ÚR, méltó, hogy dicsérjék, félelmebb minden istennél. ⁵Hiszen a népek istenei csak bálványok, az ÚR pedig az ég alkotója. ⁶Fenség és méltóság jár előtte, erő és ékesség van szentélyében. ⁷Népek törzsei! Magasztaljátok az URat! Magasztaljátok az ÚR dicsőségét és hatalmát! ⁸Magasztaljátok az ÚR dicső nevét, ajándékot hozva jöjjetek udvaraiba! ⁹Boruljatok le az ÚR előtt szent öltözetben, reszkess tőle, te egész föld! ¹⁰Mondjátok el a népeknek, hogy uralkodik az ÚR! Bizony, szilárdan áll a világ, nem inog. Igazságosan ítéli a népeket. ¹¹Örüljön az ég, örvendezzen a föld, zúgjon a tenger a benne levőkkel! ¹²Ujjongjon a mező, és minden, ami rajta van! Ujjongnak majd az erdő fái mind ¹³az ÚR előtt, amikor eljön, mert eljön, hogy ítélkezzék a földön. Igazságosan ítéli a világot, pártatlanul a népeket.

2 Mózes 20

²Én, az ÚR, vagyok a te Istened, aki kihoztalak Egyiptom földjéről, a szolgaság házából. ³Ne legyen más istened rajtam kívül!

Október 23. van ma. Emlékezik és ünnepel az ország. Az újkori modern magyar demokrácia alapja 1956-ban vetettetett meg, amikor „...egy nép azt mondta: Elég volt!” Elég volt a zsarnokságból, elég volt a diktatúrából. A magyar nép a náci bukása után, a következő évtizednyi elnyomatás után szinte egyként kiáltott nemet az igazságtalanságra, a jogtalanságra, a rabságra. Az 55 éve kitört forradalom és az azt követő szovjet csapatok ellen vívott rövidke szabadságharc azt mutatta meg, hogy nekünk, magyaroknak fontos a szabadság, fontos, hogy szabadon éljünk.

Nem szeretném ma sem teológiailag igazolni, sem pedig túlmagyarázni az 55 éve történeteket, mégis úgy látom, hogy a keresztyén történelemszemlélet, miszerint Isten az egyedüli Úr minden hatalom és hatalmasság felett az 56-os és aztán a 89/90-es eseményeken keresztül is jól megmutatkozik.

Istennek legyen hála, hogy ma már nem kell diktatúrában élnünk. Még annak is örülök helyel-közzel, amikor a konfirmandusok nem igazán tudják összerakni a képet, hogy mi is történt 56-ot megelőzően, illetve azokon a jeles októberi napokon, mert ez azt mutatja, hogy nem volt részük az 50-es években, nekik ez már egy régi történelmi kor csupán. Politikailag tehát szabad az ország. Bárki elmondhatja, mit gondol. Bárki elutazhat külföldre. Bárkinek lehet saját vállalkozása. Nem kell félni a szomszédától, hogy feljelent minket. Nem ítélnék el senkit törvénytelenül, vagy koncepció per alapján. Nem raknak ki senkit a munkahelyéről, mert egyszer elment templomba. Szabadok vagyunk.

De valóban szabadok vagyunk? Nem politikailag érteve. Szabadok vagyunk-e? Lelkileg.

Az első parancsolatot olvastam fel a tíz közül. Ez a parancsolat egy politikai szabadításra tesz utalást. Isten azután adja a tíz parancsolatot a népének, miután kiszabadította őket a korabeli nagy hatalom, az egyiptomi fáraó szolgaságából. De a parancsolat mégis arra szólítja fel az Isten népét, hogy őrizze meg a szabadságát, azaz a lelki szabadságát: „³Ne legyen más istened rajtam kívül.” Azt látjuk, hogy Isten a saját hatalmát megmutatja az egyiptomi szabadulásban, de a politikai fogságból való szabadulás csak eszköz Isten kezében, mert saját népét a lelki fogságból kívánja kiszabadítani.

Így aztán az első parancsolat üzenete mindig is aktuális azoknak a keresztyén embereknek, (illetve azok utódainak), akik súlyos politikai fogságból megtapasztalták az Úr szabadítását, és megélték, mit jelent az, amikor egy megdönthetetlennek látszó birodalom, mint egy kártyavár omlik össze, mert az Isten lehelete dönti össze. Köztünk is vannak még néhányan, akik az 50-es években minden bizonnyal feltették maguknak a kérdést, van-e olyan erő, amely a korabeli szovjet-kommunista rendszer ideológiáját és hadseregét képes legyőzni. Aztán pedig '89-ben megtapasztalta, hogy milyen erőtlenség is a rendszer, a hatalom, a hadsereg, ha Isten akarata és ítélete beteljesedik rajta.

A politikai szabadítás tehát elsősorban demonstráció Isten részéről. Nem állhat meg hatalom vele szemben. Ő a világ Ura. Erősebb, mint a fáraó serege. Erősebb, mint Babilónia serege. Erősebb, mint a perzsák serege.

Erősebb, mint a Római Birodalom serege. Erősebb, mint a törökök seregei. Erősebb, mint Napóleon serege. Erősebb, mint Hitler vagy Sztálin serege. Erősebb, mint Amerika seregei. A sok legyőzhetetlennek hitt ugyanakkor legyőzött és elenyészett birodalom mind azt mondja: Isten a világ Ura. A legerősebb Isten. Nem állhat meg hatalom előtte.

Nos, ez az Isten hozta ki Izráelt Egyiptom földjéről, a szolgaság házából. Ez az Isten győzte le az egyiptomi seregeket, igencsak látványosan a vörös tenger vizébe vesztítve el őket. Ez az Isten, akinek a neve: Úr, ő ad parancsolatot a népnek: ³Ne legyen más istened rajtam kívül!

Ez a parancsolat akkor azt jelentette, hogy a pusztában vándorló nép, amikor letelepedik majd az ígért földjén, akkor olyan népek közé fog bekerülni, akik több istenben is hisznek. Az Úr tudta, hogy a kísértés nagy lesz, ezért már előre parancsolatba adja, hogy népe mire figyeljen.

Miért parancsolja ezt Isten a népének?

Mert Isten olyan Isten kíván lenni, aki közvetlen kapcsolatban, szeretetkapcsolatban van a sajátjaival, a népével. A legegyszerűbb ezt az emberi kapcsolat analógiájával bemutatni. Minden házassági kapcsolatban elvárt minimum, hogy ne legyen harmadik személy a kapcsolatban. Isten így fogalmaz a 2. parancsolatban, hogy féltőn szerető Isten vagyok, amit a régi fordítások így mondanak: féltékenyen szerető Isten. A féltőn szerető Isten kíván kapcsolatban lenni népével, mert félti őket. Félti őket az idegen istenektől. Félti őket a lelki rabságtól. Féltő őket, mert szereti őket.

Miért parancsolja nekünk Isten, az első parancsolatban, hogy ne legyenek más isteneink? Ugyanazért! Mert félt bennünket. Talán úgy lehetne könnyen elképzelni, mint amikor egy gyerek durcásan azt mondja az apjának vagy az anyjának: „bár csak ennek vagy annak az anyukának/apukának lennék a gyereke és nem a tiéd.” Ilyenkor a szülő csak annyit mond, hidd el, jobb neked, hogy én vagyok az apukád vagy az anyukád, mert tőlem jobban senki nem szeret téged. Igazán senki nem lesz az apukád vagy az anyukád.

Valami hasonlót mond Isten is az első parancsolatban. Ne akarj más isteneket tisztelni, ne akarj más istenek védelmében lenni, mert tőlem senki sem szeret jobban téged – mondja Isten nem csak az Ószövetség népének, hanem mondja nekünk is keresztyén gyermekeinek. Félt bennünket. Félti az életünket. Félti a boldogságunkat, ha mi kezdünk el keresni isteneket magunknak.

Mert milyen az az élet, amely a pénzt teszi meg az istenének. Neki hódol, oda szánja minden erejét és idejét, csak a pénzért él, csak a pénztől várja a boldogságot. S nem érkezik meg. Hiába van egyre több. A szabad élet odalesz, marad a pénztől való függés kínzó érzése. A boldog élet nem jár a pénzzel kéz a kézben.

ÉS milyen az az élet, amely alkoholtól, vagy drogtól függ. Darabjaira hullik szét. Mindennél fontosabbá válik, hogy meg legyen a napi adag. Olyan függés ez, amelyet nem kell hosszan ecsetelni. Szabadulni belőle bizony nagyon nehéz.

És milyen élet az, ahol a munka válik minden mindenek fölött. Ahol nincs idő, nincs energia másra, csak a munka és a munka. Hány gyermek fogalmazta már meg felnőve, hogy szüleimnek a munka mindig fontosabb volt, mint én.

Milyen élet az, amikor attól függünk, hogy mit gondolnak rólunk az emberek a környezetünkben. Amikor a tetteinket, a szavainkat annak fényében tesszük, mondjuk, hogy szeretnénk megfelelni az elvárásoknak, szeretnénk jó fényben feltűnni, szeretnénk elismeréseket szerezni.

Milyen élet az, ahol a horoszkópok, vagy jóslatok, vagy kártyavetés miatt bárkinek rettegésben kell élnie, mert fél, mikor történik vele vlm rossz. Vagy amikor a babonáság szinte teljesen rátelepszik az ember életére és megbénítja azt.

Milyen élet az, amikor folyton csak azt kell megtapasztalni, hogy valaki nagyon szeretné már rossz természetétől szabadulni, de nem megy. Pedig fogadkozik, pedig igyekszik, de aztán még sincs kiút. A lélek kész, de a test erőtlenségre válik.

Milyen élet az, ami a bűn fogságában van?

A kérdés költői, hiszen úgy gondolom, mindnyájan tapasztaltuk már, hogy a függésben lévő élet nem jó élet. A szolgaság házában töltött idő keserű idő. A rabságban eltöltött évek boldogtalan évek. Tudjuk, milyen az, amikor az ember nem szabad. Amikor rettegünk, hogy ha így beszélek, ha így gondolkodok, ha így teszek, akkor valami rossz történik. A szellemi rabság, a lelki fogság talán sokszor még kínzóbb és még idegölőbb, mint a politikai fogság. Hiszen az ember önmagát emészti el, amikor a lelke nem szabad.

A szabadság viszont csak ott élhető át, ahol szeretet és bizalom van jelen. Ez a szeretet és ez a bizalom megjelenik az első parancsolatban is: Én+Te. Azaz fennáll egy viszony. Nem ismeretlen idegen az én és a te, hanem igenis kapcsolatban állnak egymással, mégpedig szeretetkapcsolatban. Isten szereti az embert, azért megszabadítja. Megszabadít téged is, minden önpusztító gondolatodtól, minden káros vagy kóros tulajdonságodtól, megszabadít az értelmetlennek látszó élet terhe alól. Az én és a te kapcsolatba áll egymással, s ez a kapcsolat maga a kiindulópont.

A parancsolat azért adatik, hogy ez a kapcsolat megmaradjon. Meg ne törjön, bizalmatlanságba ne forduljon. Hűtlenség ne legyen a vége. Isten védi az emberrel való kapcsolatát, mert ebben a kapcsolatban van a szabad élet elrejtve. Ebben a kapcsolatban lehet átélni igazán, milyen az, amikor feltétel nélkül szeretnek és fogadnak el.

Isten, szabadító Isten. Kihoz a szolgaság házából. A függőség erős kötelékeiből. Kihoz és szabaddá tesz. A bűnök megkötözöttségéből tesz igazán szabaddá. Ez Isten végső célja. Hogy megtapasztald, milyen teljesen szabadnak lenni, lelkileg, szellemileg. Fontos természetesen, hogy testileg is azok legyünk, de ettől fontosabb számára, hogy a lelkünk legyen szabad.

Kedves Testvérek!

Azzal kezdtem, hogy szabadság szerető nép vagyunk. Mennyire látszik ez meg a lelki állapotunkon? Az öngyilkosságok magas számában, a depresszió betegségében, a kilátástalanság kínzó érzésében. Inkább az tűnik ki, hogy nem találja népünk a szabadságot.

Pedig a szabadítás, a szabad élet el van készítve. Csak el kell fogadni azt Istentől. Krisztusban.